

силенъ огънъ и дъясната флангъ. До 7 ч. се виждаше, че по цѣлата огнева линия нашитѣ иматъ успѣхъ. Въ 7 ч. се чуха на фронта на цѣлия дъсенъ флангъ гръмки викове „Аллахъ, Аллахъ!“¹⁾, а не мина и четвъртъ часъ, и хората отъ повечето тaborи отстъпиха въ безредие. Тамъ сж станали нѣща, които, както ги описватъ, изглеждатъ просто невѣроятни. Повечето казваха, че пехотните тaborи се били предали. Въ това време азъ дадохъ тaborа Никде, който бѣше останъ на крайния левъ флангъ, въ общъ резервъ, и се намираше близо до мене, подъ началството на единъ едничъкъ поручикъ, въ разпореждането на офицера отъ Генералния щабъ Хюсревъ бей, комуто заповѣдахъ да заеме съ тоя тaborъ гребена отсамъ щаба на корпуса. Самъ азъ отидохъ на артилерийската позиция. Гжстиятъ мракъ правѣше невъзможно предприемането на каквото и да е било за спиране бѣгащите войници. Всичко, което можахъ да направя, бѣше да събера колкото се може повече хора около разходния магазинъ, а, понеже не знаехъ дали напредъ сж останали хора или не, изпратихъ, отъ предпазливостъ, и две батареи отъ дъясна флангъ. Следъ това азъ пакъ отидохъ на левия флангъ. Всички отстъпващи войници твърдѣха настойчиво, че тѣхните тaborи били пленени. За да мога да си съставя още по-ясна представа за обстановката, азъ очаквахъ донесения отъ Юсуфъ Рашичъ бей и отъ Кязимъ бей. Съ надежда, че ще мога да ги срещна по пътя, азъ тръгнахъ къмъ разходния магазинъ. Въ това време ми се донесе, че единъ пехотенъ тaborъ билъ заелъ позиция при моста на Суджакъ дере. Азъ повикахъ неговия командиръ при себе си, узнахъ, че това е тaborътъ Бала, и заповѣдахъ тaborътъ да се върне веднага и да заеме позиция на дъясна флангъ, предъ артилерийската позиция. Заповѣдахъ и на батареите да се върнатъ на позициите си. Азъ не можехъ да повѣрвамъ твърденията, че неприятельтъ е ималъ успѣхъ. Наблюденията на капитана отъ Генералния щабъ Басри бей и тия на единъ кавалерийски офицеръ затвърдиха моето убеждение. Вследствие тия разпореждания, батареите сж сега на позициите си, кждето се намира и щабътъ на дивизията. Тaborътъ Бала подготвя позиция за прикритие на артилерията. Капитанътъ отъ Генералния щабъ Басри бей видѣлъ, че тaborътъ Никде, както и нѣколко тaborи отъ 28-и полкъ, заедно съ полковия командиръ, били на бивакъ задъ Суджакъ дере. Юсуфъ Рашичъ бей е при моста, който отстои отъ с. Пуралия на 200—300 м. Съ него е имало и нѣколко сборни редифски тaborи съ единъ кавалерийски офицеръ. Относно нашитѣ части отъ дъясна флангъ не мога да дамъ подробни сведения. Донасямъ, че на разсъмване ще се заема да събера частите и хората, които се намиратъ въ долината на рѣката и въ гората. Тъй като батареите иматъ само 40 снаряда, а въ разходния магазинъ нѣма други бойни припаси, моля, разпореждането Ви да се направи потрѣбното за попълването на бойния комплектъ утре рано сутринта.“

¹⁾ Тукъ Махмудъ Мухтаръ паша прави следната бележка: „Къмъ 8 ч. вечеръта единъ офицеръ дойде да долови, че нашитѣ войски отъ крайния дъсенъ флангъ сж се хвърлили въ атака на ножъ, съ викове: „Аллахъ, Аллахъ“. Въ очакване подробни сведения отъ Джемаль бей, помислихме, че тамъ решителниятъ бой се е свършилъ въ наша полза.